

Drechtsteden

Postbus 619 3300 AP Dordrecht.

Minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
de heer dr. R.H.A. Plasterk
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres

Noordendijk 250
3311 RR Dordrecht

BNG 28.51.27.748

Telefoon (078) 7702671

Fax 078-7708091

E-mail jf.vanden.ban2@drechtsteden.nl

Behandeld door J. van den Ban

Onderwerp Doorontwikkeling Drechtsteden en Decentralisatieopgaven

Datum 30 mei 2013

Ons kenmerk BDR/13/955480

Bijlage(n) 1

Excellentie,

Op 25 februari jl. mochten de Drechtsteden een brief van u ontvangen waarin u uw reflectie geeft op een aantal ontwikkelingen in de bestuurlijke samenwerking in de Drechtsteden. Kort daarvoor had u een brief, inmiddels bekend staand als 'de decentralisatiebrief', aan de Tweede Kamer gezonden over de aanpak te komen tot meer samenhang tussen de voorgenomen decentralisaties op het terrein van ondersteuning, participatie en jeugd. In die Kamerbrief gaf u aan dat de gemeenten vóór 31 mei duidelijkheid moesten geven over de verbanden waarin zij de decentralisaties willen gaan uitvoeren. Daarnaast heeft u op 15 maart 2013 een brief gezonden aan de colleges van burgemeester en wethouders van alle gemeenten over de vormgeving van samenwerkingsverbanden en de decentralisaties.

Omdat voor ons als samenwerkingsverband Drechtsteden de doorontwikkeling van ons netwerkbestuur wordt vormgegeven vanuit het adagium 'inhoud stuurt de beweging' hebben wij uw brieven in een totaalverband gezien. In deze brief aan u gaan wij dan ook in op zowel de ontwikkelingen in de bestuurlijke samenwerking in de Drechtsteden als het bestuurlijk verband waarin we de decentralisatieopgaven gaan uitvoeren. Deze brief bevat de gezamenlijke reactie van de zes Drechtstedengemeenten op het verzoek van u en de VNG voor 31 mei inzicht te geven in de vormen van samenwerking die worden georganiseerd op het sociale domein, en is dan ook mede namens de colleges van de Drechtstedengemeenten opgesteld.

In onze reactie reflecteren wij ook op hetgeen u over de omvang en bestuurskracht van gemeenten heeft aangegeven in uw eind maart aan de Tweede Kamer aangeboden visienota 'Bestuur in Samenhang'.

Graag beginnen wij deze brief met nadere duiding waar we op dit moment staan in de doorontwikkeling van ons netwerkbestuur, waarmee we uitstralen wat de kracht en de basis is van ons verband: lokaal gedragen en lokaal gestimuleerd, Samen stad aan het water, effectief en inventief in samenwerking op inhoud en in bestuur.

Doorontwikkeling Drechtsteden

Uit uw brief over de bestuurlijke samenwerking in de Drechtsteden blijkt uw ongemene interesse en belangstelling voor hoe wij als gemeenschappelijke regeling in ons eigen vehikel, onze samenwerking vorm geven. Het belang dat u daarbij hecht aan de democratische legitimatie en het principe van

verlengd lokaal bestuur onderschrijven wij van harte. Deze principes zijn recentelijk, op initiatief van de lokale raden en de vertegenwoordigers daarvan in de Drechtraad, in ons brede debat over het netwerkbestuur expliciet herbevestigd. Deze principes zijn en blijven de basis voor onze samenwerking in de Drechtsteden!

In lijn met ons adagium 'inhoud stuurt de beweging' wordt dan ook discussie gevoerd over de verbinding tussen de lokale agenda's en bevoegdheden en de regionale agenda, en wat de strategische agenda en het programma van de Drechtsteden zou moeten inhouden. In dit debat wordt besluitvorming voorzien kort na het zomerreces. Belangrijk element in het debat is dat in principe alle onderwerpen tot de lokale bevoegdheid behoren tenzij de deelnemende gemeenten gezamenlijk het besluit nemen onderwerpen over te dragen aan de regio. In het verlengde hiervan wordt als uitgangspunt gehanteerd dat alleen thema's in de regionale strategische agenda opgenomen zouden moeten worden, wanneer de regionale sturing meer zal zijn dan de optelsom van de sturing van de individuele gemeenten, en dat er focus en prioritering in de agenda moet worden aangebracht.

Het startpunt van ons debat over de visie op de Drechtsteden lag in 2011 in de verkenning naar mogelijkheden van doorontwikkeling van ons netwerkbestuur. In uw brief haalt u een aantal punten aan waarover in 2012 debat is gevoerd. Inmiddels zijn we in opinievorming en voorbereiding op besluitvorming over de doorontwikkeling van het netwerkbestuur een behoorlijk aantal stappen verder. Op 5 maart jl. heeft de Drechtraad aan het Drechtstedenbestuur opdracht gegeven een beperkt aantal opties uit te werken en voor te bereiden voor besluitvorming voor een eventuele implementatie. Dan gaat het onder andere om de uitwerking van de oproep van de raadsleden een politiek/maatschappelijk meerjarenprogramma voor de regio te formuleren en daarmee de Drechtraad, als verlengd lokaal bestuur, in positie te brengen als kader stellend en toetsend regionaal algemeen bestuur. Daarnaast wordt gekeken of de huidige praktijk van carrouselvergaderingen voldoet, waar Drechtraads- en lokale raadsleden zich kunnen informeren, oriënteren dan wel opinie kunnen vormen over regionale onderwerpen.

Uit deze elementen die naar ons oordeel een belangrijke bijdrage zullen leveren aan de doorontwikkeling en bestendiging van het samenwerkingsverband van de Drechtsteden, mag u afleiden dat de samenwerking bestuurlijk en politiek steeds verder volwassen wordt. Als Drechtsteden hebben we onze samenwerking gezamenlijk ontwikkeld, waarbij door brede inzet, lokaal en regionaal, inmiddels de blik gericht kan zijn op optimalisering en bestendiging van de samenwerking. De samenwerking is effectief en wordt breed gedragen. Zoals al eerder gesteld zijn en blijven daarin de principes van democratische legitimatie en verlengd lokaal bestuur uitgangspunt. De politieke fracties in de Drechtraad functioneren binnen de kaders van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Dat, in de professionalisering van de politiek en het bestuur van de regio, er wel eens spanning kan liggen tussen de rol van vertegenwoordiger van de gemeente en de rol in de partijpolitieke familie, is logisch. Immers, waar mensen elkaar ontmoeten, gezamenlijk besluiten nemen en samenwerken, ontstaan informele banden en verbindingen. Maar in hun professionaliteit geven raadsleden zich rekenschap van deze spanning en het gegeven dat het bestuur van een openbaar lichaam op monistische leest is geschoeid.

Een aantal van de door u in uw brief als zorg benoemde punten zijn inmiddels in het politieke debat als onwenselijk of niet haalbaar benoemd, en zijn daarmee ook niet langer onderdeel van debat en besluitvorming over de ontwikkeling van het netwerkbestuur. Heel specifiek gaat het om rechtstreekse verkiezing van de leden van de Drechtraad en het gedeeld wethouderschap.

In uw brief gaat u ook in op de optie van regionaal portefeuillehouderschap. Ook voor deze optie heeft de Drechtraad op 5 maart aangegeven deze nader uitgewerkt te willen zien. Uw opmerking dat regionaal portefeuillehouderschap in de relatie tussen algemeen en dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling kan worden afgesproken en zich kan vertalen naar het verstrekken van informatie aan lokale gemeenteraden, onderschrijven wij. In de uitwerking van de optie, waarover ook na het zomerreces besluitvorming is voorzien, is, vanzelfsprekend, het wettelijk kader, leidend. Daarbij zal in de uitwerking ook het belang dat gehecht wordt aan deze optie, namelijk versterking van de herkenbaarheid van de regionale sturing, nadrukkelijk uitgangspunt zijn.

Met deze professionalisering van onze regionale sturing, en ook met het debat daarover, zetten wij naar ons oordeel als Drechtsteden belangrijke en goede stappen in de ontwikkeling en versterking van ons bestuurlijk vehikel alsook in de ontwikkeling en versterking van de regio als aantrekkelijke en bereikbare regio om te werken, wonen en recreëren. Wakend over de democratische legitimatie en het principe van verlengd lokaal bestuur, en tegelijkertijd pionierend om effectief en efficiënt en met heldere governancelijnen onze inhoudelijke opgaven voor onze 268.000 inwoners en onze ondernemers te realiseren. Wij hopen dat u oog heeft voor ons initiatief dat al een behoorlijk aantal jaren lokaal gedragen en bewezen effectief is.

Bestuursakkoord decentralisaties

Met vorgenoemde uitgangspunten in het vizier committeren wij, de zes Drechtstedengemeenten, ons vanuit onze gemeenschappelijke visie tot het versterken van onze regionale uitvoeringskracht om de decentralisatieopgaven te borgen en u, conform uw verzoek in uw decentralisatiebrief, voor 31 mei duidelijkheid te geven over de verbanden waarin de Drechtstedengemeenten de decentralisaties willen gaan uitvoeren.

De colleges van de zes Drechtsteden hebben daartoe een sociaal maatschappelijk bestuursakkoord Drechtsteden gesloten. Over de uitvoering van dit bestuursakkoord is ook ambtelijk overleg met de Provincie Zuid-Holland gevoerd. Met dit bestuursakkoord committeren de colleges van de zes Drechtstedengemeenten zich tot het gezamenlijk voorbereiden op de opgaven in het sociaal maatschappelijke domein van de Drechtsteden. De onderbouwde voorstellen over de definitieve samenwerkingsvorm worden uiterlijk in het najaar van 2013 ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraden van de zes Drechtstedengemeenten. Een afschrift van het bestuursakkoord dat de colleges van de zes Drechtstedengemeenten hebben gesloten is als bijlage bij deze brief gevoegd.

Het bestuursakkoord sluit aan bij uw, in uw decentralisatiebrief geuite stelling, dat de gemeenten de aangewezen bestuurslaag zijn om de decentralisatieopgaven te realiseren. Gemeenten kunnen de integraliteit waarborgen, de effectiviteit en efficiency bewaken en zijn in de positie in te kunnen spelen op de rol van het sociale netwerk rond de burger.

In dit sociaal maatschappelijk bestuursakkoord Drechtsteden wordt regionaal bestuurlijk en ambtelijk organiserend vermogen gerealiseerd in het sociaal maatschappelijk domein, vanuit één gezamenlijke visie: participeren naar vermogen. De regionale samenwerking faciliteert de lokale infrastructuur. Het bestuursakkoord borgt de (aanstaande) gemeentelijke opgaven op het gebied van jeugd, delen van de AWBZ, en ontwikkelingen in het domein van werk en inkomen. Deze ontwikkelingen kennen ieder een afzonderlijke bestuursopdracht en aparte programma's. Specifiek voor jeugdzorg is een bestuursopdracht op het niveau van Zuid-Holland Zuid gegeven. De verantwoordelijkheid blijft primair belegd bij elk van de zes gemeenten. De samenwerking (lokaal, meervoudig lokaal, regionaal, bovenregionaal) draagt in effectiviteit en efficiency bij aan de gemeentelijke opgaven. Het akkoord omvat de plannen om kokers te doorbreken en de effectiviteit en efficiency van beleid en uitvoering te vergroten: één gezin, één plan, één regie. Het akkoord omvat de drie thema's waarop de zes Drechtstedengemeenten voor de decentralisaties willen samenwerken: beleid en de samenhang in de beleidsuitgangspunten van de afzonderlijke decentralisatieopgaven, organisatie van de werkprocessen in een serviceorganisatie en financiering van de decentralisatieonderdelen. In die samenwerking in het bestuurlijk-juridisch construct van Drechtstedelijke samenwerking ligt de basis tot bundeling van krachten en efficiënte inzet van ambtelijke kracht, solidariteit, de legitimiteit verplichtingen aan te gaan, én, heel belangrijk, de ruimte om innovatieve oplossingen te vinden, en samen te werken met resultaatverantwoordelijke partners.

Bij het sluiten van het bestuursakkoord zijn de verschillen tussen de drie decentralisaties en de daaraan verbonden onzekerheden als een gegeven beschouwd. In het bestuursakkoord is expliciet opgenomen dat de relaties en afhankelijkheden tussen de onderscheiden decentralisaties worden bewaakt, maar dat tegelijkertijd het tempo van elk van de decentralisaties leidend is en dat voorkomen moet worden dat onduidelijkheid op het ene terrein effect heeft op de voortgang op een ander terrein.

In de uitwerking van het bestuursakkoord tot de definitieve samenwerkingsvorm zal waar relevant, vanuit het Drechtstedelijk samenwerkingsverband, de samenwerking op bovenregionaal niveau worden gezocht.

De bestuurlijke coördinatie van de uitwerking van het bestuursakkoord is door de colleges van de zes Drechtstedengemeenten belegd bij wethouder dr. H.P.A. Wagemakers van de gemeente Dordrecht, onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van het Drechtstedenbestuur. De portefeuillehouders die lokaal bestuurlijke verantwoordelijkheid dragen voor het sociaal maatschappelijk domein bewaken gezamenlijk in het Portefeuillehoudersoverleg Sociaal de samenhang en de verbinding van de decentralisatieopgaven.

Ten slotte

Wij zijn van mening dat wij als Drechtsteden met de ontwikkelingen in ons netwerk, de juiste bestuurs- en daadkracht tonen en goed gesteld staan voor onze opgaven, nu en in de toekomst.

In dit verband zijn we dan ook blij dat u in uw brief aan de colleges van burgemeester en wethouders van de Nederlandse gemeenten over de vormgeving van samenwerkingsverbanden aangeeft dat in de noodzaak dat het traject van de decentralisaties goed verloopt en dat daarvoor de uitvoeringskracht tussen gemeenten moet worden gebundeld, alle energie van betrokken partijen de komende periode erop gericht zal zijn adequate vormen van samenwerking te bevorderen en te realiseren. In uw visienota 'Bestuur in Samenhang' geeft u in uw schets van het veranderingsmodel tot modernisering van het binnenlands bestuur aan dat dat proces van verandering aansluiting moet zoeken bij processen die lopen, dat u geen grootse herstructurering wenst en dat goed functionerende samenwerkingsverbanden worden gerespecteerd.

Net als u op landelijk niveau constateren wij in de Drechtsteden en in ons samenwerkingsverband dat het binnenlands bestuur continue aandacht en ontwikkeling vraagt, in de opdracht en verplichtingen jegens de burgers en ondernemers. Dat u ook aangeeft dat het uitgangspunt voor het kabinet is dat gemeentelijke herindelingen niet van bovenaf worden opgelegd, geeft ons als Drechtsteden vertrouwen.

Ons Drechtsteden samenwerkingsverband is solide en toekomstbesteding, effectief en inventief op inhoud en in bestuur. De Drechtsteden werken samen en staan samen gesteld voor de opgaven!

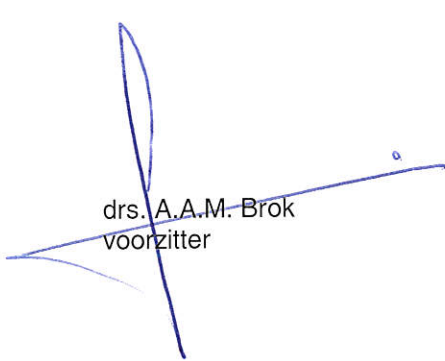
Recentelijk hebben wij u een brief gezonden waarin wij u uitnodigen een Drechtstedendinsdag bij te wonen, ons maandelijks platform van ontmoeting van raadsleden, bestuurders en betrokken partijen in de Drechtsteden, en uw visie op de bestuurlijke inrichting en de bestuurskracht van gemeenten te delen en met vertegenwoordigers van de raden en colleges in gesprek te gaan. Graag refereren wij ook in deze brief aan onze uitnodiging. Wij hopen dat u aan deze uitnodiging gehoor kunt geven.

Deze brief zenden wij in afschrift ook aan Gedeputeerde Staten van de Provincie Zuid-Holland, en de Directieraad van de VNG.

Hoogachtend,
het Drechtstedenbestuur,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA
secretaris

drs. A.A.M. Brok
voorzitter